

HALACHIC AND HASHKAFIC ISSUES IN CONTEMPORARY SOCIETY

197 - BURIAL, DISSECTION AND AUTOPSY - PART 1 **OU ISRAEL CENTER - WINTER 2020/21**

- Since medicine first began, there was interest in gaining deeper understanding of human anatomy in order to develop more effective therapies and cures. At times this led to pressure to carry out anatomical experiments on the dead¹, but such pressure was often met with counter-pressure by religious objections and restraints of various types.²
- In Jewish law, this issue is dealt with in a number of classic sources in Torah and Talmud, but became far more discussed from the start of the 18th Century as modern anatomical studies became more advanced, autopsies became more common (and often legally mandated), and human dissection became a required element of medical training.
- This has become an even more pressing halachic and hashkafic issue since the foundation of State of Israel. Autopsies continue to be a flash-point in the tensions between religious and secular in Israel. Also, the establishment of medical schools in Jewish universities has highlighted questions on dissection for medical training and research.
- In Part 1 we will look at the classic sources, as well as some fascinating issues of parshanut on the death and embalming of Yaakov and Yosef. In Part 2 we will iy'H look at some of the responsa over the last 200 years and see different perspectives on these issues.

A] CONTEMPORARY QUESTIONS

Some of the pressing contemporary halachic and hashkafic questions³ include:

- When, if ever, does Jewish law sanction or even demand an autopsy?
- When is it permissible for a Jewish doctor to request permission for an autopsy from the next of kin, as sometimes required by law?
- Does Jewish law require permission in the cases where autopsy is allowed, and from whom must permission be sought - the bereaved family or the deceased prior to their demise?
- Is permission for autopsy required to avoid the problem of stealing, particularly in regard to organ transplants? Who may give such consent? The deceased in his lifetime? The family? Society?
- What if the deceased specifically asked that his body be dissected after his death or donated for medical research?
- What constitutes desecration of the dead?
- Can one use cadaver organs for transplantation to live recipients who are desperately in need? What constitutes need?
- How do autopsies affect the double commandment of burying the dead without delay?
- How does the imperative of pikuach nefesh - saving human life - affect the halachic issues, and what constitutes 'saving life'.

Consider the following different levels of potential life-saving activity

- Removing an organ from a cadaver to save a waiting patient whose life depends on that organ.
- Removing an organ from a cadaver to save future patients who will need that organ for live-saving treatment.
- Performing an autopsy where the cause of death is unclear and others may be in danger from the same disease - eg .genetic abnormalities in siblings, disease in an epidemic.
- Performing an autopsy where the deceased was murdered and the autopsy may (or may not) reveal clues as to the identity of the murderer who is still at large and may (or may not) strike again.
- Performing an autopsy to establish whether treatment was effective and how it can be improved to save future patients.
- Dissection of a body by qualified medical researchers to develop possible future live-saving treatments.
- Dissection of a body by medical students to teach them anatomy so that they may (or may not) qualify in the future as doctors and, if they do, may (or may not) save lives.
- Can a male Cohen ever carry out an autopsy or dissection? Does it matter if the body was from a Jewish or non-Jewish person?
- Can a male Cohen ritually defile himself for the burial of a first degree relative if the deceased has had an autopsy, particularly if organs are removed?
- Can mourning begin if burial is effected but parts of the body have not been buried?
- Do the prohibitions regarding autopsy apply in the same way to a stillbirth, or to non-viable fetuses?
- Does the soul suffer pain and/or disgrace if the body is dissected?

1. Anatomical experiments on live patients without their consent is one of the defining examples of moral and ethical turpitude, the most striking example being the horrific experiments carried out by the Nazis during the Holocaust. The pressing ethical question in such instances is whether the results of such studies should be used to develop treatments to help others.

2. See *The Dissection of the Dead in Jewish Law - A Comparative and Historical Study*, Rabbi Immanuel Jakobovits, Tradition 1.1 (1958) p.77. This was one of the articles chosen for the very first edition of Tradition Journal.

3. These questions and others are raised and addressed in *Autopsy In Jewish Law and the Israeli Autopsy Controversy* - Fred Rosner, Tradition 11.4 (1971) p.43.

B] BURIAL IN SEFER BEREISHIT

- The death and burial of many of the Avot is recorded in Sefer Bereishit. Sarah, Avraham, Yitzchak⁴ and Leah and Ya'akov (in that order) are all explicitly buried in Ma'arat HaMachpela. Rachel is buried on the road to Efrata⁵.

1. (א) וַיִּפֹּל יוֹסֵף עַל-פְּנֵי אָבִיו וַיִּבְדָּךְ עָלָיו וַיִּשְׁקֵלֵהוּ: (ב) וַיֵּצֵא יוֹסֵף אֶת-עַבְדָּיו אֶת-הַרְפָּאִים לַחֲנֹט אֶת-אָבִיו וַיַּחַנְטוּ הַרְפָּאִים אֶת-יִשְׂרָאֵל: (ג) וַיִּמְלְאוּ-לוֹ אַרְבָּעִים יוֹם כִּי כִן יִמְלְאוּ יְמֵי הַחַנְטִים וַיִּבְכּוּ אֹתוֹ מִצְרַיִם שִׁבְעִים יוֹם. .... (יג) וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ בְּנִי אֶרְצָה כְּנָעַן וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּמַעְרַת שְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם אֶת-הַשְּׂדֵה לְאַחֲזַת-קֶבֶר מֵאֵת עֶפְרָן הַחִתִּי עַל-פְּנֵי מִמְרָא:

בראשית פרק נ

When Yaakov died, Yosef instructed the Egyptian doctors to embalm him until he was eventually carried up to Eretz Yisrael and buried in Ma'arat HaMachpela in Chevron.

2. (כו) וַיָּמָת יוֹסֵף בֶּן-מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים וַיַּחַנְטוּ אֹתוֹ וַיִּשֶׂם בָּאָרוֹן בְּמִצְרַיִם:

בראשית פרק נ"ב

When Yosef died he was embalmed and placed in a coffin in Egypt.

- On the issue of 'chanita', most of the mefarshim explain that it means anointing with oils to preserve the body and prevent decay.

B1] THE EMBALMING OF YAAKOV/YOSEF - OILS AND SPICES

3. (ב) לַחֲנֹט אֶת אָבִיו – עִנִּין מִרְקַחַת צִמְמִים הוּא.

רש"י בראשית נ"ב

4. (ב) וַיַּחַנְטוּ. הַמַּתִּיקוּ גּוּפוֹ לְאַחַר שֶׁהִסְלִיכוּ צוֹ הַסַּמִּים הַמְרִים כְּדִי לְהוֹלִיאַ טַנֵּף שְׁצִמְעִיו. וְכִדִּי שֶׁלֹּא יִסְרַח הַשְּׁלִיכוֹ צְתוּכוֹ אַחֲרֵי כֵן סַמִּיִּים מִתּוֹקִים לְהַרִיחַ רִיחַ טוֹב ....

דעת זקנים שם

5. (ב) לַחֲנוּט: אֲנִצְמִי"ר צִלְע"ז. וְנִרְאֶה שֶׁהוּא מִשְׁמֵן זֵית שֶׁלֹּא הִצִּיאוּ שְׁלִישׁ. ... וְהַאֲוִמִּינִן מִרְקַחִין אֹתוֹ לַחֲנוּט בֶּן אֶדָם, וְכֵן עָשׂוּ לְיוֹסֵף.

בכור שור שם

Many mefarshim describe the process of treating the body with oils and spices.

6. (ב) וַיַּחַנְטוּ הַרְוֵפָאִים. עִנִּין הַחֲנֹטָה הִיב הַשְׁכִּי מִרְקַחִים אֹתוֹ צִמְמִים וְזִנִּים ... וְזֶה הִיב אַחַר הַרְחִילָה. וְזֶה שֶׁאָמַר: וַיַּחַנְטוּ, שֶׁלּוֹ לְעֵשׂוֹת כֵּן כִּי הָיוּ צָקִיִּים צְחֻמָּה הַטֶּבֶט, לֹא שִׁיגְעוּ הַרְוֵפָאִים צְגוּפָה.

רבינו בחיי שם

Rabbeinu Bachya stress that the Egyptian doctors were NOT given permission to cut up the bodies. This is in contrast to the Egyptian process of mummification.

B2] THE EMBALMING OF YAAKOV/YOSEF - MUMMIFICATION

7. לַחֲנֹט אֶת אָבִיו – פִּירוּשׁוֹ הַבְּרוּר הוּא חֲנִיטָה. וְזֶה הִיב יוֹתֵר מִמָּה שֶׁעוֹשִׂים לְקִצַּת הַמֵּתִים בְּזַמְנָנוּ, כִּי הוּא הַתְּכוּוֹן בְּזֶה לְיִיבוּשׁ לִיחֻתִּין, כְּמוֹ שֵׁשׁ אַחַדִּים [מֵהַמֵּתִים] אֲשֶׁר מוֹשָׁחִים מוֹרְחִים (אוֹתָם) בְּדָבֶשׁ ... וַיֵּשׁ שְׁמוֹרְחִים בְּמוֹמִיאָה כְּדִי לְשַׁמּוֹר עַל גּוּפוֹתֵיהֶם, וְהִיא תַחֲזִיק מֵעַמֵּד הַיּוֹדוֹת הַיִּיבוּשׁ וְהַיִּנְגוּב. וְלִכֵּן אָמַר: אֶת הַרְפָּאִים, עַל שׁוֹם יִדְעַת הַרְוֵפָאִים בְּסִגּוּלוֹת הַמִּיּוּחָדוֹת שֶׁל הַדְּבָרִים הַמִּיבְשִׁים אֶת לִיחֻוֹת הַמֵּתִים ... וַיִּמְלְאוּ לוֹ אַרְבָּעִים יוֹם – הָרִי מִסְתַּבֵּר שֶׁזֶהוּ שִׁיעוֹר הַזָּמֵן שֶׁל יִיבוּשׁ לִיחֻתוֹ. וְאָמְרוּ: כִּי כֵן יִמְלְאוּ יְמֵי הַחַנְטִים – אִין זֶה שִׁיעוֹר הַזָּמֵן הָרָאוּי לְחוֹל עַל כָּל הַמֵּתִים אֲלֵא זֶה בְּהִתְאֵם לְרִיבּוּי רְטִיבוּת אֹתוֹ הַגּוֹף וּמִיַּעוּטוֹ .....

רב שמואל בן חופני שם

R. Shmuel b. Chofni⁶ understands the process carried out on Yaakov and Yosef to be mummification - to dry out the body.

4. Rivka's death is not explicitly mentioned but is alluded to through the death of Devora, her nurse - Bereishit 35:8 and Rashi ibid.

5. For an in depth look at the location of Rachel's grave see <http://rabbimanning.com/wp-content/uploads/2018/10/Kever-Rachel-Archeology-Part-3.pdf>

6. Babylon - 10/11C

8. This is the step-by-step process of how mummification took place:
- (i) Insert a hook through a hole near the nose and pull out part of the brain.
  - (ii) Make a cut on the left side of the body near the tummy.
  - (iii) Remove all internal organs.
  - (iv) Let the internal organs dry.
  - (v) Place the lungs, intestines, stomach and liver inside canopic jars.
  - (vi) Place the heart back inside the body.
  - (vii) Rinse inside of body with wine and spices.
  - (viii) Cover the corpse with natron (salt) for 70 days.
  - (ix) After 40 days stuff the body with linen or sand to give it a more human shape.
  - (x) After the 70 days wrap the body from head to toe in bandages.
  - (xi) Place in a sarcophagus (a type of box like a coffin)

<https://www.mylearning.org/stories/a-step-by-step-guide-to-egyptian-mummification/>

9. The English word mummy is derived from medieval Latin *mumia*, a borrowing of the medieval Arabic word *mumiya* and from a Persian word *mum* (wax), which meant an embalmed corpse, and as well as the bituminous embalming substance .....

<https://en.wikipedia.org/wiki/Mummy>

10. ואמר ויצו יוסף את עבדיו הרופאים - שהיו עבדיו לפי שהיה נוהג בטכסיסי המלכים עד שהיו לו רופאים במלאכת החנטה המיוחדת למלכים. והם חנטו את ישראל. והחנטה היא הוצאת המוח והלב והכבד וכן המעינים והמררות מתוך הגוף. וימשחו הגוף מבית ומחוץ בשמן אפרסמון, וימלא הקרביים מבית ומחוץ ממיני בשמים המיבשים לחלוות הגוף. וצריך בכל יום להחליף הבשמים, ובתוך ימים ישאר הגוף יבש וקשה על מתכונתו מבלי שנוי אבר מאיבריו. ונראה המת כאלו ישן - ולא יתעפש ולא יסרח ולא יתרחקו ממנו בני אדם.

אברבנאל בראשית פרק מט

The Abarbanel describes what happened to Yaakov as clearly being the Egyptian process of mummification.

11. The embalming process consisted of infusing and soaking the body with balsam or cedar oil and natrum, a form of native sodium carbonate, found in a lake in the Libyan Desert. It appears that he was prepared as a mummy (Shmuel ben Chofni). ... Although embalming normally required 70 days, Jacob was only given a partial embalming, for 40 days. Nevertheless, the normal waiting period would still be 70 days (Shmuel ben Chofni)

R. Aryeh Caplan - The Living Torah, notes to Bereishit 50:2-3

12. ובדבר שאלתך מה דכתיב (בראשית נ"ב) וַיִּצְוֵנוּ יוֹסֵף אֶת-עֲבָדָיו אֶת-הַרְפָּאִים לַחֲנֹט אֶת-אֲבִיו וַיַּחֲנְטוּ הַרְפָּאִים אֶת-יִשְׂרָאֵל. והבאת ליקוט מראשונים ואחרונים בענין החניטה. ותמהת על הגרא"י אונטרמאן ז"ל שכתב בשנת תשי"ג בחוברת קול יהודה - שהחניטה היתה כדרך שמצינו ביוסף שצוה לחנוט את גופת אביו, אף על פי שלצורך החניטה חותכין גופת המת ומוציאים את אבריו הפנימים, בכל זאת מותר לעשות כן משום שבסופו של דבר יש בזה כבוד למת עכ"ד. והבאת בזה ליקוט הפוסקים שפי' כרש"י ותיב"ע שאינו כן! אלא לא היה רק מרקחת סמים ובשמים וכיוצא בו. אבל ח"ו שחתכו את המוח והלב והכבד והבני מעים, כדרך שעושין למלכים וכדעת האברבנאל"ל. ... ויפה הקשת וח"ו לומר על אביו הבחיר שבאבות דברים כאלו!

ש"ת משנה הלכות חלק טז סימן קכב

R. Menashe Klein addresses a questioner who was outraged to hear that this could have been done to Yaakov Avinu! R. Klein agrees that Yaakov's body would have been embalmed with oils, but NEVER dissected to preserve it!

B3] DID YOSEF ACT CORRECTLY?

13. ג [נ, א - ב] ויפול יוסף וגו', ויצו יוסף את עבדיו - למה מת יוסף בפני אחיו? רבי ורבנן. רבי אמר על שחנט את אביו. אמר ליה הקדוש ברוך הוא לא הייתי יכול לשמור את צדיקי?! ... ורבנן אמרי הוא שצוה אותן שיחנטו אותו, הה"ד ויעשו בניו לו וגו'

בראשית רבה (וילנא) פרשת ויחי פרשה ק

Chazal disagree on whether Yosef act correctly. Rabbi learns that he should not have allowed Yaakov to be embalmed and, as a result, he died before all his brothers. The Rabbanan learn that he has not to blame as he did so following his father's request. We will see in Past 2 the extent to which parental requests are relevant to burial rites.

14. (ב) ויחנטו הרופאים. עשה כן יוסף משום כבוד אביו, כי כן משפט הנכבדים ומכל שכן גדולי המלכות. או כדי שלא יטעו בו כשלא יחנטוהו שלא מת או שמת ולא הסריח ויעשוהו אלוה ..... ואם לא היה טעמים הנזכרים הדבר פשוט כי בלא חניטה לא היה מסריח. וצא ולמד ממעשה ר' אלעזר ברשב"י כאמור בש"ס (ב"מ פד:). .... או אפשר כי יוסף לא ידע מסוד זה וצוה לחנוט:

אור החיים בראשית נ"ב

Many of the mefarshim understand that the justification for embalming Yaakov was kavod hamet - especially since he had the status of a king and Egyptian kings would undergo such a process. The Or Hachaim also suggests that, as a tzaddik, Yaakov's body would not have decomposed even without embalming, and this would have caused the Egyptians to worship his as a God!

15. ולפי שיעקב אבינו הי' מלך וזה הי' מנהג מלכים בזמנם ואם לא יעשו מנהג מלכים יפחת מכבודו, אבל לא שיחוש לגופיה שירקב ח"ו!

שו"ת משנה הלכות חלק טו סימן קכב

R. Menashe Klein agrees that Yaakov had to be shown no less honor than non-Jewish kings. But the embalming was certainly NOT needed to preserve him (and R. Klein insists that full mummification was certainly not permitted).

16. (ב) ויצו את עבדיו. .... וענין החניטה שהיה נהוג למצרים ידוע מן המומייאן, שהם גופים הנחנטים שנתקיימו כמה אלפים שנה ולא שלט בהם הבלוי והרקבון. אולם יפלא אם נהגו כן מצריים לפי אמונתם בעת ההיא, אך נהג בו יוסף בגוף הקדוש של אביו!!

דע כי הקבורה היא לצורך המת שיתבלה הגוף בעפר, מפני שהגם שהנשמה האלהית אשר באדם תתפרד מן הגוף תיכף אחר המוות ותשוב אל שרשה, הנה נפשו ההיולאנית הנקראת בשם רוח היא לא תתפרד תיכף. כי האדם בימי חייו יעשה בה מלאכת האלכימיאה להפכה אל עצם רוחני נבדל ע"י העיון והמעשה, שעל ידם יותכו החלקים החומרניים מן הרוחניים, והרוחני יקנה ג"כ הנצחיות. אולם לא כל אדם יצליח לעשות מלאכה זו בשלמות, כי הנפש הזאת שנולדה עם החומר והתערבה עמו תמיד לא תפרד מחברתו בקל .... ולפי"ז החניטה להמצריים היה מפני שנפשם נעשה חומר ובשר ואין טעם לקבורה להפריד הנפש והרוח, כי גם הרוח נעשה בשר ואין מטמא עוד כמו שאין טומאה לבהמה. ואצל יעקב היה בהפך מפני שנפרדו כל חלקי הרוח בחייו ונשאר הגוף טהור, לכן חנט אותו ונשאר קים כלבוש טהור שהתלבשה בו הנפש האדירה הזאת שנקרא בשם 'ישראל'.

מלבי"ם בראשית פרק נ

The Malbim explains that the lower part of the soul can remain connected to the body even after death and that this applies in proportion to the physical focus of the person during life. The more spiritual focus they had, the more easily this part of the soul can depart from the body. The Egyptians were unable to accept the separation of soul and body and therefore preserved the body in order to preserve the soul. Yaakov's soul was however entirely separated at death, and his body was preserved merely to show that it had been a 'levush' to such a pure soul.

17. Embalming shows a marked contrast in the idea which it expresses to Jewish ideas. .... To the Egyptian the *body* was embalmed so that its individuality should persist. But the soul did not remain in its personal individuality, but wandered from body to body - even to animal bodies - in manifold metamorphosis. To the Jew, the soul persists, the body wanders; once the soul has gone home to the circle where it belongs, the body has nothing more to do with the individual. But rather, it is a mitzva, as soon as possible to bring it in as close contact as possible to the dissolving earth .... The Egyptian believes in the wandering of the soul, and tries to protect the body from all possible wandering or change. The Jew believes in an eternal personal existence of the soul, and hands the body over to material earthly change. .... Embalming was accordingly not Jewish, and Joseph here may only have made a concession to the Egyptian customs as they would have considered an omission as showing a great lack of piety.

R. Shimshon R. Hirsch commentary on Bereishit 50:2

C] THE DOUBLE MITZVA OF BURIAL

18. לא תלין בבלתו על העץ פיקבור תקבירו בנימין הווא כיקללת אלהים תלי ולא תטמא את אדמתך אשר ה' אלהיך נתן לך נחלה:

דברים כא:כג

The Torah includes a mitzva to bury before night a capital criminal who was executed and hung⁷ on a tree.

7. For English grammar aficionados, 'hanged' is the correct participle only where death is caused by hanging, which is not the case in halacha.

19. **שלא ילין הצלוב על העץ וכן המת בביתו אלא לכבודו**

שלא נעזוב התלוי שילין על העץ, שנאמר (דברים כא: כג) **לֹא-תִלֵּין נְבִלָתוֹ עַל-הָעֵץ**. ולשון ספרי כאן, לא תלין נבלתו על העץ - זו מצות לא תעשה. כל ענין המצוה כתוב במצות עשה ג' שבסדר זה [תקל"ז], ואין להאריך במה שאין צורך בו. ושם כתוב שאף המלין מתו שלא לכבודו עובר בלאו.

ספר החינוך פרשת כי תצא מצוה תקלו

There is a negative Torah prohibition not to leave a body unburned overnight, unless this is for the honor of the deceased.

20. **מצות קבורה לנהרג על פי בית דין וכן לכל מת**

(א) לקבור מי שנתלה ביום ההוא, שנאמר (דברים כא: כג) **כִּי-קָבַר תִּקְבְּרֶנּוּ בַיּוֹם הַהוּא** וגו'. ולשון ספרי כאן - **כי קבור תקברנו ביום ההוא**, מצות עשה. ....

מדיני המצוה מה שאמרו זכרונם לברכה שאין מצוה זו בנתלה לבד אלא אף כל הרוגי בית דין מצוה לקוברן ביום הריגתם, גם בכלל המצוה לקבור כל מת מישראל ביום מותו. ומפני כן יקראו זכרונם לברכה המת שאין לו מי שיתעסק בקבורתו מת מצוה, כלומר שמצוה על הכל לקוברו מצד הציווי הזה. ....

ונוהגת מצוה זו לענין הרוגי בית דין בזמן שנוהג דיני נפשות, ולענין שאר מתי ישראל בכל מקום ובכל זמן בזכרים ונקבות שמצוה לקברם ביום מיתתם. ועובר על זה והלין את המת שלא לכבודו ביטל עשה זה, מלבד שעבר על לאו כמו שנכתוב בסדר זה בעזרת השם [מצוה תקל"ו].

ספר החינוך פרשת כי תצא מצוה תקלו

There is also a positive Torah mitzva to bury a Jewish body as soon as possible, preferably before the night is over.⁸

21. **תקברנו - כולו ולא מקצתו. תקברנו - מיכן שאם שייר ממנו לא עשה כלום שנאמר כי קבור תקברנו**

תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת נזיר פרק ז הלכה א

Chazal learn in the Yerushalmi that the mitzva to bury includes ALL parts of the deceased at the time of death⁹. Failure to bury even a part of the deceased will be a breach of the mitzva of kevura.

• As we saw in the Chinuch, the main exception to this mitzva is where delay is appropriate for the honor of the deceased. Defining this parameter is one of the main discussions in the poskim.

D] **NIVUL HAMET - DISGRACING THE DEAD**

22. **תא שמע: הלינו לכבודו, להביא לו ארון ותכריכין - אינו עובר עליו. מאי לאו לכבודו של מת? לא, לכבודו של חי ומשום כבודו של חי מבית ליה למת? אין, כי אמר רחמנא לא תלין נבלתו על העץ - דומיא דתלוי דאית ביה בזיון. אבל הכא, כיון דלית ביה בזיון, לא.**

סנהדרין מז.

The Gemara learns from the mitzva of burying the body that there is a prohibition of desecrating or disgracing the dead.

23. **כל העושה לכבודו של חי - אין בו בזיון למת.**

סנהדרין מז.

The Gemara also makes a statement - anything done in honor of the living will not constitute a disgrace to the dead.

- The definition of 'disgrace' will be complex. Is it an honor for the dead to be used (directly or indirectly) to save other life?
- Clearly, in the event of direct pikuach nefesh, this halachic concern will be removed. We will examine this iy'H in Part 2.

8. This is an example of where the Torah learns a mitzva as a kal vechomer from an in extremis situation. Even the lowest criminal deserves burial, all the more so a regular person. Other examples are the mitzva to treat a Jewish wife properly - learnt from a situation where a man marries an Amalvria; even the lowest status marriage requires full attention and appreciation. A third example is the mitzva of tzniut which is learnt from the Torah mitzva to maintain dignity in the battlefield bathroom. It applies all the more so in regular life.

9. The halachic obligation is to bury all parts of the body which were present at the time of death. (As many will know, the Israeli organization Zaka - Zihui Korbanot Ason - is dedicated to finding all traces of the bodies of those who die in tragic circumstances.) There is however no requirement to keep parts of the body for later burial if they were removed during life - such as teeth, hair or nails. As to the halachic issues concerning burial of amputated limbs, see <https://www.torahmusings.com/2018/12/amputated-limbs/>. Although there is no halachic obligation according to most poskim to bury limbs or organs which were removed from a living person there are many minhagim relating to such matters, even the burial of the placenta after a birth. It is said that Rabbi Yechezkel Landau appeared to his son in a dream after his death and asked him to bury his tooth which he told his son could be found on a certain shelf. And so it was. There is a similar story about the Rambam who appeared to someone in a dream after his death and asked him to bury his toe that had been amputated some time earlier, and told him where it could be found. His wish was apparently fulfilled and the toe was placed in his grave in Tiberias (see Yabia Omer 9:35).

E] BENEFITING FROM THE DEAD

24. מה מת אסור בהנאה, אף זבח נמי אסור בהנאה. ומת גופיה מנלן? אתיא 'שם' 'שם' מעגלה ערופה. כתיב הכא: (במדבר כ"א) וְתָמַת שָׁם מִרְיָם, וכתוב התם: (דברים כ"ד) וְעָרְפֵי-שָׁם אֶת-הָעֵגְלָה בְּנַחַל. מה להלן אסור בהנאה, אף כאן נמי אסור בהנאה. והתם מנלן? אמרי דבי רבי ינאי: כפרה כתיב בה כקדשים.

עבודה זרה כ"ט:

Chazal learn that it is prohibited to derive benefit from the dead. This is derived¹⁰ from a gezeira shava analogy between the death of Miriam and the Eglu Arufa - the heifer whose neck is broken.

• Again, the definition of 'benefit' will be complex. As with the prohibition of *nivul hamet*, in the event of direct pikuach nefesh, this halachic concern will be removed. We will examine this iy'H in Part 2.

F] ATONEMENT OF THE DEAD THROUGH BURIAL

25. איבעיא להו: קבורה משום בזיונא הוא, או משום כפרה הוא? למאי נפקא מינה? דאמר: לא בעינא דליקברוה להווא גברא. אי אמרת משום בזיונא הוא, לא כל כמיניה. (רש"י - דזיון הוא לקרוביו). ואי אמרת משום כפרה הוא, הא אמר לא בעינא כפרה.

סנהדרין מו:

Chazal are clear that an important element of burial is not only the honor for the deceased (and their family) but also atonement for the soul of the deceased.

26. כפרה מאימתי קא הויא - מכי חזו צערא דקברא פורתא

סנהדרין מו:

Chazal understood that the atonement after death only starts after the initial 'pain' of burial.

27. והאמר רב יצחק: קשה רימה למת כמחט בבשר החי, שנאמר (איוב ד"ב) אֲדַבְּרֵן בְּשָׂרוֹ עֲלֵינוּ יָכָאֵב וְנַפְשׁוֹ עֲלֵינוּ תֵאָבֵל

שבת יג:

Chazal also understood that the soul feels pain at the decomposition of the body. This is an essential part of the atonement process.

G] TALMUDIC SOURCES ON AUTOPSY AND DISSECTION**G1] THE MURDERER - AUTOPSY TO IDENTIFY CAUSE OF DEATH**

28. דאמר רחמנא: קטליה. וליחוש דלמא טרפה הוה! אלא לאו משום דאמרין זיל בתר רובא! וכי תימא דבדקינן ליה? הא קא מינוול. וכי תימא משום איבוד נשמה דהאי נינווליה? וניחוש שמא במקום סייף נקב הוה.

חולין יא:

The Gemara discusses a murder trial and asks whether we should perform an autopsy on the victim to establish if they had a fatal disease (independent of the murder wound) and thereby prevent the execution of the murderer¹¹. The concern is desecration of the body. The Gemara concludes that such an autopsy may be pointless since the murder blow may have destroyed evidence of the prior sickness. As such, the autopsy may not be done in this case. It seems clear, however, that *nivul hamet* would be set aside if, in the circumstances, there would be real pikuach nefesh.

10. There is a discussion in the poskim as to whether this prohibition is min haTorah or miderabbanan.

11. In halacha, the murder of a treifa - someone with a fatal illness that will likely kill them within a year - is still considered murder, but there is no death penalty. In a normal situations we assume the murder victim is not a treifa since the majority of people are not treifot. The question here is whether autopsy will assist in clarifying the matter such that we cannot then rely on the majority.

G2] THE CASE IN BNEI BRAK - AUTOPSY TO SAVE SIGNIFICANT MONETARY LOSS

29. מעשה בבני ברק באחד שמכר בנכסי אביו ומת. ובאו בני משפחה וערערו לומר - קטן היה בשעת מיתתו. ובאו ושאלו את רבי עקיבא: מהו לבדוק? אמר להם: אי אתם רשאים לנוולו. ועוד, סימנין עשויין להשתנות לאחר מיתתו.

בבא בתרא קנ"ד.

The Gemara discusses a famous case in Bnei Brak where a young man sold much of his family estate and then died. The family argued after the death that he had been a minor at the time of sale and death and thus the sale was invalid. Rabbi Akiva was asked if an exhumation and autopsy could be carried out to ascertain whether the young man was indeed a minor. He prohibited it on two grounds (a) the prohibition of disgracing the dead; and (b) the fact that it would no longer be possible to tell from the body if he had been a minor at death.

30. נכסי בחזקת לקוחות קיימי, וקא אתו בני משפחה וקא מערערי. הכי נמי מסתברא, מדקאמר להו: אי אתם רשאים לנוולו, ואישתיקו. אי אמרת בשלמא בני משפחה קא מערערי, משום הכי אישתיקו (רש"ס - כדי שלא לינוול קרוצס). אלא אי אמרת לקוחות קא מערערי, אמאי שתקי? לימרו ליה: אנן זוזי יהבינן ליה, לינוול ולינוול (רש"ס - אין לנו חוששין בצטתו שאינו קרוצס והפסדנו מרובה!) אי משום הא לא איריא. הכי קאמר להו: חדא, דאי אתם רשאים לנוולו. ועוד, וכי תימרו זוזי שקל, לינוול ולינוול, סימנין עשויין להשתנות לאחר מיתתו.

בבא בתרא קנ"ד.

The Gemara debates what the exact case was and suggests that, although the family would not be allowed to exhume the body because of disgrace to their relative, the purchasers may have had a better claim to do so since they were not related. The Gemara answers that this is not conclusive and Rabbi Akiva may indeed have instructed the purchasers that this was prohibited due to disgrace to the dead, aside from the fact that the autopsy would not be conclusive.

31. זוזי יהבינן לינוול ולינוול - אצל יורשים אינם רשאים לנוולו צצביל הירושה דלא מידי יהבי, ועוד שכוף קרוצס.

תוספות שם

Tosafot explain that the relatives are in a potentially different position to the buyers. They are not permitted to insist on autopsy simply to protect their inheritance.

G3] CLEOPATRA AND THE PREGNANT MAIDS

32. תנאי, רבי ישמעאל אומר: טימא וטיהר בזכר, וטימא וטיהר בנקבה, מה כשטימא וטיהר בזכר - יצירתו כיוצא בו, אף כשטימא וטיהר בנקבה - יצירתה כיוצא בה; אמרו לו: אין למדין יצירה מטומאה. אמרו לו לר' ישמעאל: מעשה בקליאופטרא מלכת אלכסנדרוס שנתחייבו שפחותיה הריגה למלכות, ובדקו ומצאו זה וזה למ"א: אמר להן: אני מביא לכם ראייה מן התורה, ואתם מביאין לי ראייה מן השוטים?

נדה ל'

Chazal discuss Rabbi Yishmael's position that a male embryo takes 40 days to form in the womb and a female takes 80 - parallel to the halachot of tuma for the mother after their birth. The Rabbis brought a proof against him from a mass experiment carried out by Cleopatra¹². A number of her maidservants were sentenced to death in any event. Before the executions, Cleopatra arranged from them to be impregnated at various stages and then later performed autopsies to determine the developmental stage of the fetuses. Rabbi Yishmael rejects the proof as one of fools (since, as the Gemara goes on to suggest, it would have been impossible to be fully certain as to when they became pregnant)¹³.

G4] THE CURIOUS CASE OF THE BOILED PROSTITUTE

33. מעשה בתלמידיו של ר' ישמעאל ששלקו זונה אחת שנתחייבה שריפה למלך. בדקו ומצאו בה מאתים וחמשים ושנים ....

בכורות מה.

The Gemara discusses the number of limbs in a male and female body and brings an account of the students of R. Yishmael who obtained the body of an executed prostitute and boiled it down¹⁴ to ascertain the number of limbs (252).

12. A similar report is mentioned by the Roman historian Pliny (Nat. Hist., xix. 27); see Preuss, op. cit., p. 44. Cf. J. Needham, A History of Embryology 1934, p. 47.

13. Note that the Gemara subsequently quotes a different version of the story where the experiment of Cleopatra proved R. Yishmael's position.

14. Rav Jakobovits observes (ibid fn 6,7 and 9) that this experiment appears to be the first known return to human anatomy after Herophilus and Erasistratos of Alexandria. He brings other translations of 'shalhu' which claim that it could possibly mean 'slit' or 'dissect'. He also notes that the Talmudic figure of at 248 (male)/252 (female) bones approximates more closely the findings of modern anatomy (300 at birth and 206 in adulthood -) than the number given by Hippocrates (111) or Galen (over 200).

G5] BONE ANATOMY AS AN INDICATOR OF ALCOHOLISM

34. אבא שאול אומר: קובר מתים הייתי והייתי מסתכל בעצמות של מתים; השותה יין חי - עצמותיו שרופין, מזוג - עצמותיו סכויין, כראוי - עצמותיו משוחין. וכל מי ששתייתו מרובה מאכילתו - עצמותיו שרופין, אכילתו מרובה משתייתו - עצמותיו סכויין, כראוי - עצמותיו משוחין.

נדה כד:

Aba Shaul clearly spent considerable time examining the bones of alcoholics to determine the effect of drink on anatomy!

- In Part 2 we will iy'H look a the modern responsa and halachic applications in contemporary society, especially in the complex reality of Medinat Yisrael!